

پوخته یه کی به سوود بو که سیك تازه مسولمان بوویت

ئاماده کردن: محمد الشهري
وهرگیپان: ناوهندی پرواد بو وهرگیپان

المختصر المفید للمسلم الجدید - کردی سورانی

بیان الإسلام
Bayan AL-Islam

ح) جمعية الدعوة و الارشاد وتوعية الجاليات بالربوة ، ١٤٤٥هـ

الشهري ، محمد

المختصر المفيد للمسلم الجديد - كردي سوراني. / محمد الشهري

١- ط .- . الرياض ، ١٤٤٥هـ

٥٠ ص ١٤٤ × ٢١ سم

ردمك: ١-٨٨-٨٤١٧-٦٠٣-٩٧٨

١٤٤٥ / ٢٠٨٤٩

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Tel: +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245- 2836

www.islamhouse.com

پوختہ کی بہ سوود بۆ کہ سیك تازه مسولمان بوویت

ٹامادہ کردن: محمد الشہری
وہرگیپان: ناوہندی پرواد بۆ وہرگیپان
۲۰۲۰ – ۱۴۴۱

به ناوی خوی به‌خشنده ومیهره‌بان

پیشه‌کی

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ
أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلْ فَلَا
هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

أما بعد:

خوای گه‌وره ریژی له نه‌وه‌کانی ئاده‌م گرت وفه‌زل وریز وپله‌وپایه‌ی
ئه‌وانی به‌رزکرده‌وه به‌سه‌ر زوریکی له دروستکراوه‌کانی، خوای گه‌وره
ده‌فه‌رمویتی: ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ واته: ﴿سویند به‌خودا، بیگومان
ریزمان له نه‌وه‌ی ئاده‌م گرت﴾. [الإسراء : ۷۰]. وخوای گه‌وره زیاتر
ریزلیانی به‌م ئومه‌ته به‌خشی ئه‌ویش به‌ناردنی باشترین پیغه‌مبه‌ر
بویان که موحه‌مه‌ده -صلی الله علیه وسلم-، وخیترترین کتیبی بویان
دابه‌زاند که قورئانی پیروژه، ورازی بوو به‌وه‌ی مه‌زنترین ئاین
شه‌ریعه‌تیاں بیت که ئیسلامه، خوای گه‌وره ده‌فه‌رمویتی: ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ
أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَآمَنَ أَهْلُ
الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ [آل عمران: ۱۱۰] واته:
﴿ئیوه (موسولمانان) باشترین گه‌لیک بوون بو خه‌لکی هیئرابیته‌دی،
فه‌رمان ده‌ده‌ن به‌چاکه ونه‌هی وچه‌وگیری ده‌که‌ن له خراپه وپروا
ده‌هیئن به‌خودا ئه‌گه‌ر نامه‌داره‌کان (خاوه‌ن کتیبه‌کان له جوله‌که
وگاوپه‌کان) پروایان به‌یئناوه ئه‌وه باشتر بوو بویان هه‌ندیکی له‌وان
پروادارن و(باوه‌ریان هیئناوه به‌ئینی ئیسلام) به‌لام زوربه‌یان له فه‌رمانی
خودا ده‌رچوون (فاسق بوون)﴾. [آل عمران : ۱۱۰]. وله مه‌زنترین

نیعمه ته کانی خودا به سەر مروّقه وه ئه وه یه که هیدایه تی پێبه خشیوو ه
 بو شوینکه وتن و پهیره و کردنی ئاینی ئیسلام، و جیگیر بوون له سه ری
 و کرده وه کردن به ئه حکام و شه ریه ته کانی ئه م ئاینه، و له ئه م کتیبه دا
 که له قه باره دا بچوو که به لام ناوه روّکه که ی گه لیک فراوانه؛ مسوّلمانی
 نوئ ئه و شتانه فیّر ده بیّت که ده بیّت هه ر بیزانیّت به لام لیّره دا به
 شیوه یه کی پوخت که دیارترین شه ریه ته کانی ئه م ئاینه مه زنه ی بو
 روونده کاته وه، ئه گه ر تیّی بگات و کرده وه ی پێبکات ئه وا ده رده چپّیت
 به ره و فیّر بوونی زانستی شه رع ی و به ده سته یّانی زانستی زیاتر سه باره ت
 به ناسینی پهروه ردگار - سبحانه و تعالی - و پیغه مبه ره که ی (موحه مه د -
 صلی الله علیه وسلم-) و ئاین و بهرنامه ی ژیا نی (ئیسلام)، و بوّیه خودا
 ده په رستیت به چاو روّشنی و زانسته وه، و دلی ئارام و جیگیر ده بیّت
 و ئیما نی زیاد ده کات به هوّی په رستن و به نزیک بوونه وه ی له پهروه ردگاری
 و شوینکه وتنی سونه تی پیغه مبه ر - صلی الله علیه وسلم-.

و داوا کارم له خوای گه وه که هه موو و شه یه کی نیو ئه م کتیبه پیروژ
 و به ره که تی تیّدا بیّت، و بیّته هوّی سوود بو ئیسلام و مسوّلمانان، و به
 دلسوۆزی و ئیخلاصه وه بو په زامه ندی ئه و زاته مه زنه نووسرا بیّت،
 و پاداشتی بو هه موو مسوّلمانان بیّت ئه وانه ی زیندوون و ئه وانه شی
 مردوون.

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد و علی آله و صحبه أجمعین.

محمد الشیبة الشهري

۲ / ۱۱ / ۱۴۴۱ کۆچی

پهروه‌ردگارم (الله) یه

• خوای گه‌وره ده‌فهرمویت:

﴿يَتَّيِّبُهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

واته: ﴿ئهی خه‌لکینه، په‌روه‌ردگارتان بپه‌رستن که ئیوه وئه‌وانهی پیش ئیوه‌شی دروست کردووه به‌لکو به‌و په‌رستنه خوتان بپاریزن﴾. [البقرة: ۲۱].

• خوای گه‌وره ده‌فهرمویت:

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ واته: ﴿(الله) ئه‌و زاته‌یه هیچ په‌رستراویک هه‌ق

وراست نییه که شایسته‌ی په‌رستن بیت جگه له ئه‌و﴾ [الحشر: ۲۲].

• خوای گه‌وره ده‌فهرمویت:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ واته: ﴿هیچ شتیک

هاوشیوهی خودا نییه وئه‌و بیسه‌ره -السمیع-ه و بینایه -البصیر-ه﴾ [الشوری: ۱۱].

• الله په‌روه‌ردگاری منه وپه‌روه‌ردگاری هه‌موو شتیکه، پادشایه

(المالك)ه، خولقینه‌ره (الخالق)ه، رۆزیده‌ره (الرزاق)ه، وهه‌موو شتیک ئه‌و به‌رئوه‌ی ده‌بات.

• ته‌نزا ئه‌و زاته مه‌زنه شایسته‌ی په‌رستنه، وهیچ په‌روه‌ردگاریک نییه

جگه له ئه‌و زاته، وهیچ په‌رستراویک هه‌ق وراست نییه که شایسته‌ی په‌رستن بیت جگه له ئه‌و زاته مه‌زن وپیرۆزه.

• خاوه‌نی ناوه جوانه‌کان وسیغه‌ته به‌رزه‌کانه که له قورئان وسونه‌تدا

جه‌ختی له‌سه‌ر کراوه‌ته‌وه، ناوه‌کانی خوای گه‌وره له ئه‌وپه‌ری که‌مالّ وجوانیدان، وهیچ شتیک وه‌کو ئه‌و زاته نییه و بیسه‌ره و بینایه.

له ناوه جوانه‌کانی خوای گه‌وره:

الرّزاق، الرّحمن، القدير، المَلِك، السميع، السّلام، البصير، الوكيل، الخالق، اللطيف، الكافي، الغفور.

الرّزاق: واتا پرژوئدهر، ئه و زاته يه كه دابينكردني رزقي بو بهنده كان زامن كردوو كه بریتين له رزق بو لاشه و رزق بو دلّه كان و پرّوچه كان.

الرحمان: واتا ميه ره بان، ره حمهت و به زه يي و ميه ره باني خودا زور مه زنه و هه موو شتيكي گرتوو ته وه.

القدير: واتا تواندار، خاوه ني ئه و په ري توانايه كه تووشي هيچ لاوازي و كه مو كورتي و بي زاري و ناره حه تي و هيلاك بوونيك نابيت.

المَلِك: واتا پادشا، خاوه ني سيفه تي مه زني و زال بوون و به ريوه بردنه، و هه موو شتيك ئه و خاوه ني هه تي و مولكي ئه وه؛ و ئه و به ويستي خو ي به ريوه يان ده بات.

السميع: واتا بيسه ره، هه موو شتيك ده بيستيت ئه وه ي ئاشكرايه و ئه وه ي نه ينيه.

السّلام: واتا سه لامه ته و به ريئه (دوره) له هه موو كه مو كور ي و عه يب و ناكامل ي و لاوازيه ك يان هه ر سيفه تيكي تر له سيفه ته كاني ناكامل ي و كه مو كورتي.

البصير: واتا بينايه، و بينيني خواي گه وه هه موو شتيكي گرتوو ته وه ئه گه رچيش شته كه وورد و بچووك بيت، زانستيكي گشتگيري هه يه سه بارهت به هه موو شتيك ئه گه ر ئاشكرا يان شاره و بيت.

الوكيل: واتا سه ره په شتيا ري بوونه و هه ره كان ده كات و رزق و پرّو زيان پي ده به خشيت، و به رژه وه ندييه كانيان جي به جي ده كات، و هه روه ها ئه وه ي ئيمانداران داواي ده كه ن و غه ميانه له هيدا يه تدان و جي گيري بوون له سه ر رپگاي راست و كاروباري ژيان و پيدا ويستي و هه ر شتيكي تر؛ بو يان ئاسان ده كات و پي يان پي ده به خشيت.

الخالق: واتا خوَلَقِينِهَر، هه موو شتِيک ئەو خوَلَقان دوو يه تي به بيئ
ئەوه ي له پيشتردا هيچ نمونه يه کيان هه بيئ.

اللطيف: واتا ميهره بان - به سوژ و به زه يي-، ريز له به نده کاني ده گريت
وره حميان پيڊه کات و ئەوه ي داوا ي بکه ن پييان ده به خشيئت.

الکافي: واتا هه موو پيڊاويستيه کاني به نده کان جي به جيڊه کات به پي
پيويستيان، ئە گه ر خودا پشتيواني به نده بيئ ئەوا به نده پيويستي به
هيچ کهس و شتيکي تر نايئ.

العفور: واتا ليخوشبووه، که به نده کاني ده پاريزيئت له شه ر و خراپه ي
تاوانه کانيان، و به هو ي کردني تاوانه وه سزايان نادات ئە گه ر ته وه بکه ن.

مسولمان بير ده کاته وه وسه ري سوور ده ميئيئت له و بوونه وه رانه ي
خوای گه وه دروستي کردوون و چو ن رپيگاکاني په يدا کردني رزقي بو ئاسان
کردوون، وله و نمونانه يش گرنگي پيڊاني دروستکراوه کانه به
بيچووه کانيان به په رو شيه وه ؛ له خواردن پيڊانيان تا ئە و کاته ي که
پشت ده به ستن به خو يان و بي پيويست ده بن له يارمه تيداني دا يکيان،
پاک و بي گه رد ي بو ئە و زاته ي که ئە م هه موو بوونه وه ره ي دروستکردووه
و به ره حم و به زه ييه به رامبه ريان، ورپيگاکاني يارمه تي و چاکبووني حال
و بارياني بو ئاسان کردوون ئە گه ر چيش له ئە وه په ري لاوازيان.

پيغه مبهري من موحه مه ده ﷺ

خوای گه وه ده فه رمويئ:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ واته: ﴿سو يند به خودا، به راستي پيغه مبه ريکتان بو هاتووه
له خو تان، و ناره حه تي و ناخوشي ئي وه قورس و گران و ناره حه ته به

لايهوه، زور سووره لهسه (باوهپهينان) تان بو پرواداران زور دلسوز
وميهره بانه. [التوبة: 128].

خوای گهوره ده فهرمويت:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ واته: ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ (ئهی موحه ممد- صلی الله علیه
وسلم-) تۆمان تهنها بو ئه وه ناردووه که په حمهت بیت بو جیهانیان. [الأنبياء: 107].

• موحه ممد - صلی الله علیه وسلم - پیغه مبهری میهره بانى
وهیدایه تدان

ئهو موحه ممد کوری عبداللهیه - صلی الله علیه وسلم - کووتا پیغه مبهر
ونیدردراوی خودایه، خودا ناردی بو ئه وهی په یامی ئاینی ئیسلام
بگه یه نیت به هه موو خه لکی، بو ئه وهی هه موو خیریکیان پینیشان
بدات که گه وره ترینیان ته وحیده (یهک خودا په رستهیه)، وئاگاداریان
بکاته وه ونه هیان لییکات له هه موو شه ر و خراپه یهک که گه وره ترینیان
شیرکه (هاوبه شدانانه بو خودا).

واجبه گوپراپه لی بکریت لهو شتانهی که فهرمانی پیکردووه، وئهو
هه والانهی که باسی کردووه به راست دابنرین، ودوور بکه وینه وه لهو
شتانهی نه هی لییکردووه وئاگاداری سه بارهت داوه، وده بییت بهو شیوه یه
خودا بپه رستین که ئهو له شه ریعه تدا باسی کردووه.

په یامی ئهو وپه یامی پیغه مبه رانی پیشوویش بریتی بوو له بانگه وازی
کردن بو په رستنی خودا به تهنها وبه بی بریاردانی هیچ شه ریک
وهاوبه شیک له په رستنیدا.

له سیفهت وتایبه تمه ندییه کانی پیغه مبه ر - صلی الله علیه وسلم - :

راستگویی، میهره‌بانی، له‌سه‌رخویی، ئازامگرتن، ئازایه‌تی، ریزلینان،
په‌وشت جوانی، دادپه‌روه‌ری، ساده‌بوون -التواضع-، لیبورده‌یی.

قورئانی پیروژ وتهی په‌روه‌ردگارمه

خوای گه‌وره ده‌فه‌رمویت:

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُم بُرْهَنٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا﴾ واته:
ئه‌هی خه‌لکینه به‌پراستی بو‌تان هات به‌لگه‌ی ئاشکرا له
په‌روه‌ردگارتانه‌وه، ونا‌ردمانه خواره‌وه بو‌تان په‌ووناکیه‌کی ئاشکرا (که
قورئانه) ﴿[النساء: ۱۷۴].

قورئانی پیروژ قسه‌ی خودایه بو‌ سه‌ر پی‌غه‌مبه‌ره‌که‌ی موحه‌مه‌د -صلی
الله علیه وسلم- ؛ دایبه‌زاند بو‌ ئه‌وه‌ی خه‌لکی ده‌ره‌به‌ئیت له
تاریکاییه‌کانه‌وه به‌ره‌و نور ورپوشنایی، وه‌یدایه‌تیا‌ن بدات بو‌ سه‌ر ری‌گی
پراست.

ئه‌وه‌ی قورئان بخوینیته‌وه پادا‌شتی مه‌زنی ده‌سته‌که‌ویت،
وئه‌وه‌یشی کرده‌وه به‌رینماییه‌کانی بکات ئه‌وا له‌سه‌ر ری‌بازی پراسته.

فیری پایه‌کانی ئیسلام ده‌بم

پی‌غه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- ده‌فه‌رمویت: (بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى
خَمْسٍ، شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ،
وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ) واته: (ئیسلام له‌سه‌ر پینج پایه
وکوله‌که بنیات نراوه: شاهیدی دان به (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ
اللَّهِ) واته: (هیچ په‌رستراویک شایسته‌ی په‌رستن نییه به‌هه‌ق وراستی
جگه له‌ الله، و موحه‌مه‌د پی‌غه‌مبه‌ری خودایه)، وئه‌نجامدانی نوپژه‌کان،
وزه‌کاتدان، ورپوژووی مانگی په‌مه‌زان، وحه‌جکردن بو‌ ماله‌که‌ی خودا).

پایه‌کانی ئیسلام هه‌ندی‌ک په‌رستنن که واجبه وده‌بی‌ت هه‌موو
 مسو‌لمانی‌ک پابه‌ندیان بی‌ت، وئی‌سلامه‌تی که‌سی‌ک دروست نییه ئە‌گه‌ر
 باوه‌ری به واجب بوونی ئە‌م پایانه نه‌بی‌ت که وبه‌وه‌ی ده‌بی‌ت هه‌موویان
 جی‌به‌جی بکری‌ن، چونکه ئی‌سلام له‌سه‌ر ئە‌م پایانه بنیات نراوه، بو‌یه به
 (پایه‌کانی ئی‌سلام - آرکان الإسلام) ناسراوه.
 ئە‌م پایانه‌ش بریتین له:

پایه‌ی یه‌که‌م: شایه‌تمان (شاهی‌دی دان)

ئە‌میش بریتیه له شاهی‌دی دان به (لا إله إلا الله ومحمدًا رسول الله)
 واته: (هیچ په‌رستراوی‌ک هه‌ق وراست نییه که شایسته‌ی په‌رستن بی‌ت
 جگه‌ الله، وموحه‌مه‌د - صلی الله علیه وسلم - نی‌ردراو وپی‌غه‌مبه‌ری
 خودایه).

خوای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌ی‌ت: ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ واته: ﴿که‌واته د‌ل‌نیابه
 و‌ب‌زانه بی‌جگه له (الله) هیچ په‌رستراوی‌کی تر شایسته‌ی په‌رستن به‌هه‌ق
 و‌راستی﴾ [محمد: ۱۹]. هه‌روه‌ها خوای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌ی‌ت: ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ
 رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
 رَّحِيمٌ﴾ واته: ﴿سو‌ی‌ند به‌خوا به‌راستی بو‌تان هاتوو‌ه پی‌غه‌مبه‌ری‌ک له خو‌تان
 قورس و گرانه به‌لایه‌وه نا‌په‌رحه‌تی و ناخو‌شی ئی‌وه زو‌ر سووره له‌سه‌ر
 (باوه‌ره‌ینان) تان بو‌ پرواداران زو‌ر د‌ل‌سو‌ز و می‌ه‌ره‌بانه﴾. [التوبة: ۱۲۸]
 واتای شاهی‌دی دان به: (لا إله إلا الله) بریتیه له: (هیچ په‌رستراوی‌ک
 هه‌ق وراست نییه که شایه‌نی په‌رستن بی‌ت جگه‌ الله).

ومانای شاهی‌دی دان به (محمدًا رسول الله) بریتیه له: گو‌ی‌رایه‌لی
 بکری‌ت له‌و شتانه‌ی که فه‌رمانی پی‌کردوو‌ه، وئ‌ه‌و هه‌والانه‌ی که باسی
 کردوو‌ه به راست داب‌نری‌ن، و دوور بکه‌وینه‌وه له‌و شتانه‌ی نه‌هی

لیکردووه وئاگاداری سه‌بارهت داوه، وده‌بیټ بهو شیوه‌یه خودا
په‌رستین که ئه‌و له شه‌ریعه‌تدا باسیکردووه.

پایه‌ی دووهم: نوٲژ ئه‌نجامدان

خوای گه‌وره ده‌فهرموٲیت: ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾ واته: ﴿نوٲژه‌کانتان
ئه‌نجامبدن﴾ [البقره: ۱۱۰]، إقامة الصلاة (ئه‌نجامدانی نوٲژ): ئه‌میش
ئه‌نجامدانی بهو شیوه‌یه ده‌بیټ که خوای گه‌وره له شه‌ریعه‌تدا فه‌رمانی
له‌سه‌ر داوه، که ده‌بیټ له کاتی خوٲیدا ئه‌نجامدرٲیت وبه‌و شیوه
وچوٲنیه‌تیه بیټ که پیغه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- فی‌رمانی کردووه.

پایه‌ی سٲیه‌م: زه‌کاتدان

خوای گه‌وره ده‌فهرموٲیت: ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ واته: ﴿وزه‌کات بدن﴾ [البقره:
۱۱۰]. خوای گه‌وره زه‌کاتی فه‌رز کردووه ئه‌میش بوٲ تاقیکردنه‌وه‌ی باوهر
وئیمانی مسوٲلمان، وبوٲ ئه‌وه‌ی سوپاسی خودا بکات به‌هوٲی ئه‌و
نیعمه‌تان‌ه‌ی که پی‌ی به‌خشیوووه له مالّ وپاره‌ و سامان، وبوٲ ئه‌وه‌ی
یارمه‌تی هه‌ژار وکه‌م ده‌رامه‌ته‌کان بدات.

وزه‌کات‌دات بریتیه له به‌خشینی زه‌کات بهو که‌سان‌ه‌ی که شایسته‌ن.
وئهمیش مافیکی واجبه له مالّ و ساماندا ئه‌گه‌ر بگات به‌رٲژه‌یه‌کی
دیاریکراو، به‌هه‌شت چین له خه‌لکی ده‌درٲیت که خوای گه‌وره له
قورئانی پیرۆزدا باسیانی کردووه، له‌وانه‌ش که‌سی هه‌ژار (الفقی‌ر) وکه‌م
ده‌رامه‌ت (المسکین).

وزه‌کات‌دان هوٲکاری هه‌ینانی ره‌حمه‌ت و سوژه بوٲ نیو کۆمه‌لگای
مسوٲلمان، وه‌وٲکاری پاکبوونه‌وه‌ی ره‌وشت وپاره‌ و سامانه، وه‌وٲکاره بوٲ
ئه‌وه‌ی هه‌ژار وکه‌مده‌رامه‌ته‌کان رازی وئاسووده بن، وه‌ه‌روه‌ها برابه‌تی
وخۆشه‌ویستی له نیو کۆمه‌لگای مسوٲلماندا پته‌وتر ده‌کات، بوٲیه

مسولمانی چاک به په زامه ندى نه فسى خوږه وه زه کات د ه دات ودلخو شه بهم زه کات دانه چونکه هوکاره بو ئاسووده کردنى خه لکى تر.

وئو په رېژه ى که زه کاتى مال و سامانى تيدا واجب ده بېت بریتیه له ۲/۵% له و مال و سامانه ى هه لگي راوه له ئالتون وزيو وپاره و شتومه کى بازرگانى ئاماده کراو بو کرپن وفروشتن بو ئه وه ى سوودى لى ببينن، ئه گه ر نرخى ئه م مال و سامانانه بگاته رېژه يه کى ديارى کراو و سالیک به سه ريدا تپه ر بېت ئه وا ده رکردنى زه کات به و رېژه يه ى باسکرا واجب ده بېت.

ههروه ها زه کات واجب له سه ر ئه و که سه ى مه رومالاتى هه يه وه کو (مه ر و بزن و مانگا و وشتر)، ئه گه ر ئه م مه رومالاتانه له گيا ى زه و ى بخون له زوربه ى سالدا و خاوه نه که ى خو ى خو راکيان پينه دات. وههروه ها زه کات دان واجب له و شتانه ى که له زه ويه وه ده رده چن وه کو دانه وي له و به رووبوم و کنازاکان و گه وهه ره کان ئه گه ر بگه ن به رېژه يه کى ديارى کراو.

پايه ى چواره م: رږو وگرتنى مانگى په مه زان

خو اى گه و ره ده فه رمو یت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ واته: ﴿ئهى ئه وانه ى که برواتان هيناوه رږو ووتان له سه ر نووسراوه و فه رزکراوه ههروه کو چون له سه ر ئومه ته کانى پيش ئيوه فه رز کرابوو؛ بو ئه وه ى خو تان بپاريزن وله خودا بترسن﴾ [البقرة: ۱۱۰].

په مه زان: مانگى نويه له سالدا له رږو زميرى کوچيدا، ومانگيکه پيروزى خو ى هه يه له لای مسولمانان، وپله يه کى تايبه تى هه يه جيا له مانگه کانى ترى سال، ورږو وگرتنى به ته واوه تى يه کيکه له پينچ پايه که ى ئاينى ئيسلام.

رۆژوو گرتنی مانگی رهمه زان بریتیه له: مه به ست له په رستنی خودا ئه ویش به خوگرتنه وه له خواردن و خواردنه وه و جیماع کردن، وهه موو ئه و شتانه ی تریش که رۆژوو ده شکینن له کاتی ده رکه وتنی به یانه وه - له بانگی به یانه وه - هه تاوه کو خوړ ئاوابوون - بانگی مه غریب - به دریزایی رۆژه کانی مانگی رهمه زان.

پایه ی پینجه م: حه جکردن بو مالی خودا

خوای گه وه ده فه رمویت: ﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾
 واته: ﴿خوای گه وه ش بریاریداوه له سه ر خه لکی حه ج و سه ردانی (بیت الحرام) بکه ن به ته نها له سه ر ئه وانیه که توانای (دارایی و ته ندروستیان) هه یه﴾ [آل عمران : ۹۷]. حه جکردن یه ک جار واجبه له ته مه ندا له سه ر ئه وانیه که ده توان ئه نجامی بدن، و حه جکردن بریتیه له: مه به ستی سه ردانی کردنی مزگه وتی حه رام - المسجد الحرام - و جیبه جیکردنی مه راسیمه پیروژه کان له مه که که دا ئه میش بریتیه له هه ندیک شیوه ی په رستنی دیاریکراو له کاتیکی ده ستنیشانکراودا، و پیغه مبه ر - صلی الله علیه وسلم - حه جی کردوو و پیغه مبه رانی پێشو و حه جیان کردوو، و خوای گه وه فه رمانی به پیغه مبه ر ئیبراهیم کردوو - علیه السلام - که بانگی خه لکی بکات بو ئه نجامدانی حه ج، هه ره وه کو په ره رده گار له قورئانی پیروژدا باسی کردوو که ده فه رمویت: ﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾ واته: ﴿وچار بده به ناو خه لکیدا بو حه ج کردن دین بو لات (بو حه ج) به پیاده و به سواری هه موو و شترییکی لاواز (له بهر ئه وه ی) که له هه موو ریگایه کی دووره وه دین﴾ [الحج : ۲۷].

پایه‌کانی ئیمان (باوهر) فی‌ر ده‌بم

پیغهمبهر - صلی الله علیه وسلم - پرسیری لیکرا سه‌بارت به ئیمان (باوهر) فهرمووی: (أَنْ تُوْمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُوْمَنَ بِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ) واته: (باوهر وئیمان بهئینیت له خودا و فریشته‌کانی و کتیبه‌کانی و روژی دوایی - قیامت - و باوهر بهئینیت به قه‌دره خیری و شه‌ری)، پایه‌کانی باوهر بریتیه له هه‌ندی‌ک په‌رستن که مسولمان به دل ئه‌نجامیده‌دات، و واجبه له‌سه‌ر هه‌موو مسولمانیک که باوهری به پایه‌کانی ئیمان هه‌بی‌ت، وئیسلامه‌تی هه‌یج مروقی‌ک دروست نییه مه‌گه‌ر پاش باوهر بوون به‌م پایانه نه‌بی‌ت هه‌ر بو‌یه به (پایه‌کانی ئیمان - ارکان‌ال‌ایمان) ناسراوه، جیاوازی نیوان پایه‌کانی ئیمان و پایه‌کانی ئیسلام: پایه‌کانی ئیسلام کرده‌وه ئاشکراکان ده‌گریته‌وه که به ئه‌ندامه دیاره‌کان ئه‌نجامده‌دری‌ت وه‌کو ووتنی شایه‌تمان و نو‌یژ کردن وزه‌کاتدان، و پایه‌کانی ئیمان کرده‌وه شاراوه‌کان ده‌گریته‌وه که به دل ئه‌نجامده‌دری‌ت وه‌کو: باوهره‌یینان به خودا و کتیبه‌کانی و پیغهمبهرانی.

چه‌مکی ئیمان و مانا‌که‌ی: بریتیه له به‌راستدانان و باوهری پته‌وی دل به خودا و کتیبه‌کانی و فریشته‌کانی و پیغهمبهرانی و روژی دوایی و خیر و شه‌ری قه‌در، و شوینکه‌وتنی هه‌موو ئه‌وه‌ی که پیغهمبهر - صلی الله علیه وسلم - پی‌هاتوو و جیبه‌جیکردنی؛ ووتنی به زمان وه‌کو: شاهیدی دان به (لا إله إلا الله)، و خویندنی قورئان و زیکر و یادی خوی گه‌وره.

کرده‌وه به ئه‌ندامه ئاشکراکان وه‌کو: نو‌یژکردن، و روژوو گرتن، و چه‌جکردن. و کرده‌وه کردن به ئه‌ندامه شاراوه‌کان ئه‌میش کرده‌وه‌کانی

دلّ ده‌گریته‌وه وه‌کو: خوْشویستنی خودا و ملکه‌چ بوون بووی وترسان لیی، وته‌وه‌کول به ئەو زاته و دلّسوژ بوون له ئەنجامدانی په‌رسته‌کاندا. زانایان به پوختی به‌م شیوه‌یه پیناسه‌ی ده‌که‌ن: باوه‌ره‌یینان به دلّ، و ووتن به زمان، و کرده‌وه کردن به ئەندامه‌کان، و به ئەنجامدانی په‌رسته‌کان زیاد ده‌بیّت، و به ئەنجامدانی تاوانه‌کان که‌م ده‌کات.

پایه‌ی یه‌که‌م: باوه‌ره‌یینان به خودا (الله)

خوای گه‌وره ده‌فه‌رموویّت: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ﴾ واته: ﴿بِیْگومان ئیماندارانی راسته‌قینه ئەوانه‌ن که باوه‌ریان هیناوه به خودا (الله)﴾ [النور: ۶۲].

ئیمان و باوه‌ره‌یینان به خودا ده‌بیّت باوه‌ر بوون به ته‌و حیدی (تاک بوونی) خودای له‌گه‌لدا بیّت له په‌روه‌ردگار بیّتیدا وله په‌رستنی‌دا وله (ناو و سیفه‌ته‌کانیدا)، که ئەمانه‌ی لای خواره‌وه له خو ده‌گریّت: - باوه‌ر به بوونی خودا - سبحانه و تعالی -.

- باوه‌ر بوون به په‌روه‌ردگار بیّتی خودا - سبحانه و تعالی -، که ئەو زاته خاوه‌ن و پادشای هه‌موو شتی‌که و خوّل‌قینه‌ری هه‌موو شتی‌که ورزق و ورۆزی به هه‌موو بوونه‌وه‌ره‌کان ده‌به‌خشیت و کاروباریان به‌ریوه‌ده‌بات. - باوه‌ر بوون به‌وه‌ی که ته‌ن‌ها خودا شایسته‌ی په‌رسته‌ی به‌راستی وه‌ه‌ق، و هه‌یچ په‌رستراویکی تر شایسته‌ی په‌رستن نییه له هه‌یچ یه‌کی‌ک له په‌رسته‌کان وه‌کو: نوپژ و نزا و پارانه‌وه و داواکردن و هاوار کردن و داوای یارمه‌تی (الإستعانة) و داوای فریاکه‌وتن (الإستغاثة) و نه‌زر کردن و قوربانی کردن و هه‌موو په‌رسته‌کانی تر.

ئیمان و باوه‌ره‌یینان به‌و ناو و سیفه‌تانه‌ی خوای گه‌وره که له قورئان و سونه‌تدا هاتووه، و نکوڵی کردن له‌و سیفه‌ت و کرده‌وانه‌ی که خوای

گهوره سه بارهت به نه فسی خوئی نکوئی لییان کردووه یان پیغه مبهه -
 صلی الله علیه وسلم- نکوئی لییان کردووه، وناو وسیفاته کانی خوای
 گهوره له ئه وپه ری جوانی وکاملیدان، وهیچ شتییک وه کو ئه و زاته مه زنه
 نییه وئه و بیسه ر و بینایه.

پایه ی دووهم: باوه رهینان به فریشته کان

خوای گهوره ده فهرمویت: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ
 رُسُلًا أُولَى أَجْنِحَةٍ مَّثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبْعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 واته: ﴿هه موو هه مد و سو پاس و ستایشیک بو ئه و خودایه که
 به دیهینه ری ئاسمانه کان وزه وییه فریشته کانی کردووه به نیردراوانیک
 خاوه نی (چه نده ها جوړ و ژماره ی) بالئ: دووان وسیان و چوار، خودا
 هه رچی بیهویت له دروستکردندا زیاد ی ده کات، به راستی خودا به سه ر
 ئه نجامدانی هه موو شتییکدا به توانایه﴾ [فاطر: ۱].

باوه رمان به وه هه یه که فریشته کان جیهانیک شاراوه ن
 (-غه بیین- نایان بینین له م ژیانهدا)، وئه وان به نده ی خودان له نور
 وروشنایی دروستکراون، وهه میسه ملکه چی فه رمانه کانی خودان
 وهه رگیز سه ریچی فه رمانه کانی خودا ناکه ن.

فریشته کان بوونه وه ری مه زن و به هیزن و ژماره یان ته نها خودا
 ده یزانیت، هه ریه کیکیان وه سف وناو و کاروباری تایه تی خوئی هه یه به و
 شیوه یه ی خودا فه رمانی پییان کردووه، له وانیش: جبریل - علیه
 السلام- که سپیردراوه به دابه زاندنی وه حی (سروش) له لایه ن خوداوه
 بو پیغه مبهه ران.

پایه ی سییه م: باوه رهینان به کتیبه ئاسمانیه کان

خوای گهوره ده فهرمویت:

﴿قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا مِن رَّبِّهِمْ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ واته: ﴿ئەى موسلمانان﴾ بلىن: پرومان هئنا به خوا و
به ئەو قورئانهى كه بو خوومان نئردراوه ته خواره وه، وبه و نامهيهى كه
نئردراوه بو ئيبراهيم وئيسماعيل وئيسحاق وبعقوب و كوره كاني
بعقوب و به وهى كه دراوه به موسا و عيسا و به وهى كه دراوه به هه موو
پئغه مبه ران له لايه ن پهروه دگاريانه وه جياوازي ناكه ين له نيوان هئچ
كاميكياندا وئيمه فه رمان به ردار و گو پرايه لى خوداين ﴿[البقرة: ۱۳۶].

باوه پرهئنان و به راستدانائىكى پته و به وهى كه هه موو كتئبه
ئاسمانيه كان و تهى خودان.

له لايه ن خوداوه دابه زئيراون بو پئغه مبه ران بو ئە وهى په يامى خودا
بگه يه ن به هه موو به نده كان كه زانست وراستى ئاشكران وپروشن
له خووده گرن.

خواى گه وه به ناردنى پئغه مبه ره كهى موحه مه د - صلى الله عليه
وسلم- و شه ريعه ته كهى بو هه موو خه لكى ؛ هه موو شه ريعه ته كاني
پئغه مبه رانى پئشووى هه لوه شانده وه، و اتا ده بيت هه موو خه لكى
شوئنى كو تا شه ريعه ت بكه ون كه شه ريعه تى ئيسلامه، و قورئانى پيروژ
له سه ره وهى هه موو كتئبه ئاسمانيه كاني پئشووه وكرده وه كردن به و
كتئبانه هه لوه شايه وه له پاش نادرنى قورئانى پيروژ، و خواى گه وه خوئى
په يمانى داوه به پاراستنى قورئانى پيروژ له هه ر گوپرانكارى
وده ستكارييه ك، خواى گه وه ده فه رمويت:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾ واته: ﴿بئىگومان هه ر ئيمه قورئانمان
ناردو ته خواره وه و به راستى هه ر ئيمه ش ده يپاريزين﴾ [الحجر : ۹].

چونکه قورئانی پیروژ کۆتا کتیبی خودایه بۆ مروّقه‌کان، وپیغه‌مبه‌ره‌که‌ی موحه‌مه‌د -صلی الله علیه وسلم- کۆتا په‌یامبه‌ره‌ بۆ مروّقایه‌تی، وئیسلام ئه‌و ئاینه‌یه‌ که‌ خودا‌ پازی بوو بییت به‌ کۆتا ئاین بۆ مروّقه‌کان هه‌تاوه‌کو قیامت هه‌لده‌ستیت،

خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمویت:

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ واته: ﴿به‌راستی دینی په‌سه‌ندکراو له‌ لای خودا ته‌نزا ئیسلامه﴾ [آل عمران : ۱۹].

ئه‌و کتیبه‌ ئاسمانیانه‌ی که‌ خوای گه‌وره‌ له‌ قورئاندا ناویانی هه‌یناوه‌:

قورئانی پیروژ: خودا دایبه‌زاند بۆ سه‌ر پیغه‌مبه‌ر موحه‌مه‌د -صلی الله علیه وسلم-.

ته‌ورات: خودا دایبه‌زاند بۆ سه‌ر پیغه‌مبه‌ر موسا -علیه السلام-.

ئینجیل: خودا دایبه‌زاند بۆ سه‌ر پیغه‌مبه‌ر عیسا -علیه السلام-.

زه‌بور: خودا دایبه‌زاند بۆ سه‌ر پیغه‌مبه‌ر داود -علیه السلام-.

په‌ره‌کانی ئیبراهیم (صحف‌ إبراهيم): خودا دایبه‌زاند بۆ سه‌ر پیغه‌مبه‌ر ئیبراهیم -علیه السلام-.

پایه‌ی چواره‌م: باوه‌ره‌پێنان به‌ پیغه‌مبه‌ران

خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمویت: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا

الطُّغُوتِ﴾ واته: ﴿سویند به‌ خودا له‌ ناو هه‌موو گهل وئوممه‌تیکدا پیغه‌مبه‌رێکمان ناردوو (که‌ فه‌رمان ده‌که‌ن به‌ خه‌لکی) به‌وه‌ی ته‌نھا خودا بپه‌رستن و دوورکه‌ونه‌وه‌ له‌ (په‌رستی) هه‌ره‌ه‌سته‌راویکی (پوچهل و به‌تالی) تر﴾ [النحل: ۳۶].

باوه‌په‌ئینانیکى پته‌و به‌وهى خ‌وای گه‌وره بۆ هه‌موو ئومه‌تیک پيغه‌مبه‌ریکی ناردوو‌ه که بانگیان ده‌کات بۆ په‌رستنی خودا به بی بریاردانی هیچ شه‌ریک وهاوبه‌شیک، وبانگیان ده‌کات بۆ ئه‌وهی کوفر بکه‌ن و بیباوه‌ر بن به په‌رستنی شتیک یان که‌سیکی تر جگه له خ‌وای گه‌وره -سبحانه و‌تعالی-.

هه‌موویان پيغه‌مبه‌ر بوون و پیاو بوون، وراستگۆن و به راستگۆ داده‌نرین، وله خودا ترس و ته‌قوادار بوون، وهی‌دایه‌تدراو وهی‌دایه‌تده‌ر بوون، و خ‌وای گه‌وره پشتیوانی لی‌کردن و یارمه‌تیدان به به‌لگه و نیشانه و موعجیزه‌کان که به‌لگه‌ن له‌سه‌ر راستگۆیی ئه‌وان -عليهم الصلاة والسلام-، و په‌یامه‌کانی خودایان گه‌یانده‌و شیوه‌یهی خودا پیی سپاردوون، وهه‌موویان له‌سه‌ر هه‌ق وهی‌دایه‌تیکى روون و ئاشکرا بوون. بانگه‌واز بیان له سه‌ره‌تاوه بۆ کۆتا هه‌مان شت بوو له روانگه‌ی بانگه‌وازی کردن بۆ بنچینه‌ی ئاین، که ئه‌میش بریتیه له ته‌وحید (یه‌ک خودا په‌رستی) و بریارنه‌دانی هیچ شه‌ریک وهاوبه‌شیک له په‌رستنی خودا.

پایه‌ی پینجه‌م: باوه‌په‌ئینان به‌رۆژی دوا‌یی -قیامه‌ت-

خ‌وای گه‌وره ده‌فه‌رمویت: ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ واته: ﴿اللَّهُ ئه‌و زاته‌یه که هیچ په‌رستراویکی تر شایسته‌ی په‌رستن نییه به هه‌ق وراست جگه له ئه‌و، سوینده‌ به خودا بی‌گومان کۆتان ده‌کاته‌وه بۆ لی‌پرسینه‌وه له ئه‌و رۆژی دوا‌یه‌ی (ئه‌و قیامه‌ته‌ی) که هیچ گومانیکى تیدا نییه (هیچ گومانیک له‌وه‌ی که رووده‌دات)، بۆیه‌ کى له خودا قسه (و به‌لینى) راستتره﴾ [النساء: ۸۷].

بیروباوه‌ریکی دامه‌زاراو سه‌بارهت به هه‌موو شتیک که په‌یوه‌ندی به قیامه‌ته‌وه هه‌یه، له‌و باسانه‌ی که په‌روه‌ردگاری به‌رز و‌پیرۆز له‌ قورئاندا فه‌رموو‌یه‌تی یان پیغه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- باسیکردوو‌ه، وه‌کو: مردنی مروّقه‌کان وزیندوو‌بوونه‌وه وشه‌فاعه‌ت وته‌رازوو ولیپرسینه‌وه و‌به‌هه‌شت ودۆزه‌خ، وهه‌موو شتیک که په‌یوه‌ندی به قیامه‌ته‌وه هه‌یه.

پایه‌ی شه‌شه‌م: باوه‌ره‌ینان به‌قه‌ده‌ر خیر وشه‌ری

خوای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ واته: ﴿بِیْگومان ئی‌مه هه‌موو شتیکمان به‌ئنده‌زه دروست کردوو‌ه -له‌ قه‌ده‌ردا نووسراوه و‌بریاری له‌سه‌ر دراوه-﴾ [القمر : ۴۹]. بیروباوه‌ر وعه‌قیده‌ی پته‌و وته‌واو سه‌باره‌ت به‌وه‌ی که هه‌موو شتیک رووده‌دات له‌م دونیایه‌دا خودا پی‌ی ده‌زان‌یت وله‌ قه‌ده‌ردا بریاری له‌سه‌ر داوه، وئ‌م قه‌ده‌رانه نووسراوان پی‌یش دروستبوونی مروّق، ومروّق ویست وتوانا (ئیراده‌تی) هه‌یه، وخو‌ی کرده‌وه‌کانی خو‌ی ئه‌نجامده‌دات له‌ راستیدا؛ وهه‌موو ئه‌مانه‌ش له‌ ژیر ویست وده‌سه‌لاتی (ئیراده‌تی) خودا ده‌رناچن.

ئیمان و‌باوه‌ره‌ینان به‌ قه‌ده‌ر له‌سه‌ر چوار پله‌وپایه‌ بنیات نراوه، ئه‌وانیش بریتین له:

یه‌که‌م: باوه‌ر‌بوون به‌ زانستی گشتگیری خودا که هه‌موو شتیک گرتوو‌ه‌ته‌وه.

دوو‌ه‌م: باوه‌ر‌بوون به‌وه‌ی که خودا هه‌موو شتیک (رووداو‌یک‌ی) نووسیوو‌ه هه‌تاوه‌کو قیامه‌ت به‌رپا ده‌بیت.

سی‌یه‌م: باوه‌ر‌بوون به‌وه‌ی ویستی خودا ده‌بیت بیته‌ دی وتوانای بیسنووری هه‌یه، وئ‌وه‌ی خودا بیه‌و‌یت رووده‌دات وئ‌وه‌ی نه‌یه‌و‌یت روونادات.

چوارهم: باوه‌پوون به‌وهی که خودا خولقینه‌ری هه‌موو شتیکه، وهیچ شتیک هاوبه‌ش وشهریکی ئه‌و نییه له خولقاندندا.

فیری ده‌ستنو‌یزگرتن ده‌بم

خوای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت:

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ واته: «به‌راستی خودا ته‌وبه‌کاران وپاکه‌کانی (ئه‌وانه‌ی ده‌یانه‌و‌یت خو‌یان پاک بکه‌نه‌وه) خو‌شده‌و‌یت» [البقرة: ۲۲]. پیغه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- ده‌فه‌رمو‌یت: (تَوَضَّأَ نَحْوُ وُضُوئِي هَذَا) واته: (ده‌ستنو‌یز بگره‌ به‌و شی‌ویه‌ی که من ده‌ستنو‌یزم گرت). له‌گرنگی ومه‌زنی پله‌پایه‌ی نو‌یزکردن ئه‌وه‌یه که خودا ده‌ستنو‌یزگرتنی له‌پیش نو‌یز واجب کردوو له‌شهریعه‌ته‌که‌یدا، وده‌ستنو‌یزگرتن مه‌رجه بو‌دروستی ئه‌و نو‌یزه (کلیلی نو‌یزکردنه)، وهه‌ستکردنه به‌فه‌زلی نو‌یز ئه‌نجامدان ووا له‌دل ده‌کات به‌دل‌خو‌شی وئاسووده‌بیه‌وه نو‌یز ئه‌نجام بدات، پیغه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- ده‌فه‌رمو‌یت: «الطهور شرط الإيمان... والصلاة نور» واته: «ده‌ستنو‌یزگرتن -پاکبوونه‌وه- نیوه‌ی ئیمان وباوه‌ره... ونو‌یزکردن نور ورو‌شناییه (بو‌به‌نده)». و -صلی الله علیه وسلم- ده‌فه‌رمو‌یت: (من تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضْوءَ خَرَجْتُ خَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ) واته: (ئه‌وه‌ی به‌ جوانی ورپکی ده‌ستنو‌یز بگریت ئه‌وا هه‌موو گونا‌هه‌کان له‌لاشه‌یه‌وه ده‌رده‌چن).

به‌نده خو‌ی ئاماده ده‌کات بو‌ئه‌وه‌ی نو‌یز بو‌په‌روه‌ردگاری ئه‌نجام‌بدات ئه‌میش به‌خو‌پاککردنه‌وه‌ی هه‌ستپیکراو که بریتیه له‌ده‌ستنو‌یزگرتن وشوردنی ئه‌ندامه‌کانی ده‌ستنو‌یز، وخو‌پاککردنه‌وه‌ی واتایی ئه‌میش واتا له‌دله‌وه‌ خو‌ی ئاماده ده‌کات ونیه‌ت ده‌هینیت وبه‌دلسۆزیه‌وه ئه‌م

په‌رستنه بوّ خودا ئه‌نجام ده‌دات، که ده‌بیّت هاوشیوهی سونه‌تی پیغهمبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- ئه‌نجام بدریّت.

ئهو شتانه‌ی که واجبه ده‌ستنوژی بوّ ئه‌نجامبدریّت:

۱- نوژی ئه‌نجامدان به شیوه‌یه‌کی گشتی؛ ئه‌گه‌ر نوژی فه‌رز یان سونه‌ت بیّت.

۲- ته‌واف کردن به ده‌وری که‌عه‌دا.

۳- ده‌ستدان له‌ قورئان (له‌ موسحه‌ف).

ده‌ستنوژی ده‌گرم و خومّ ده‌شومّ (غوسلّ ده‌که‌م) به‌ ئاوی پاککه‌ره‌وه:

ئاوی پاککه‌ره‌وه بریتیه‌ له‌: هه‌ر ئاویک که‌ له‌ ئاسمانه‌وه دابه‌زی بیّت یان له‌ نیو خاکه‌وه ده‌رچوو بیّت وله‌سه‌ر بنچینه‌که‌ی مابیّت، ویه‌کیک له‌ سیّ وه‌سفه‌کانی نه‌گورا بیّت، وئه‌وانیش بریتین له‌: ره‌نگ، تام، بوّن؛ به‌هوی شتییک له‌ شته‌کانه‌وه که‌ ئاو له‌ پاکبوون ده‌رده‌که‌ن.

فی‌ری سیفه‌ت وچو‌نیه‌تی ده‌ستنوژی‌گرتن ده‌بم

هه‌نگاوی ۱: نیه‌ت هیّان، ومانای نیه‌ت بریتیه‌ له‌وه‌ی که‌ دلّ سوور وپییداگیر بیّت له‌وه‌ی که‌ ئه‌م په‌رستنه ئه‌نجامده‌دات بوّ ئه‌وه‌ی نزیک ببیته‌وه له‌ خوای گه‌وره -سبحانه‌ و‌تعالی-.

هه‌نگاوی ۲: شو‌ردنی ده‌سته‌کان (ناوله‌په‌کان وپشته‌وه‌ی ده‌سته‌کان).

هه‌نگاوی ۳: ئاو را‌دانه نیو ده‌م وده‌رکردنی (المضمضة).

ئاو را‌دانه نیو ده‌م وده‌رکردنی (المضمضة): بریتیه‌ له‌وه‌ی که‌ به‌ چنگی ده‌ست هه‌ندیک ئاو بکریته نیو ده‌م وئه‌ملاو ئه‌ولای پیبکریّت (غه‌ره‌یه‌ی پیبکریّت)، وپاشان ده‌ربکریّت.

هه‌نگاوی ۴: ئاو هه‌لمژینه نیو لووت (الاستنشاق).

ئاو هه‌لمژینه نیو لووت (الاستنشاق) بریتیه‌ له‌: هه‌لمژینی ئاو بوّ نیو لووت هه‌تا سه‌ره‌وه‌ی کونه‌کانی لووت.

وپاشان دەرکردنی ئەم ئاوه (الاستنثار): ئەمیش بو دەرکردنی پیسی
وپاشماوه کانی نیو لووت به هۆی ئەم ههلمژینه وه - پیی دهووتریت: فن
کردن-.

ههنگاوی 0: شۆردنی دهموچاو (روو).

سنووری دهموچاو (روو):

دهموچاو (روو - الوجه): ئەو ئەندامه یه که به هۆیه وه رووبه رووی خه لکی
دهبیته وه، له زمانی عه ره بیدا پیی دهووتریت (الوجه): ئەمیش له وشه ی
(الجهة) وه هاتوه که به مانای ئاراسته ورووبه رووبونه وه دیت.

سنووری پانی روو (دهموچاو): بریتیه ماوه ی نیوان گوئییه کان.

سنووری دریزی روو (دهموچاو): بریتیه له شوینی ده چوونی مووی قژ
له پیشه وه هه تاوه کو کو تایی چه ناگه .

شۆردنی دهموچاو هه موو شوینیکی روو ده گریته وه که موویه کی
که می له سه ر ده رچوو بیت، وه ره وه ها زولفه کان وبوشایی (سپیتی)
پیشه وه ی گوئی که له پشت زولفه وه یه ؛ ده گریته وه .

سپیتی: بریتیه له و بوشاییه ی که له پشت وه ی زولفه کان هه ن
هه تاوه کو نه رمایی خواره وه ی گوئییه کان.

زولفه کان (العدار): ئەو مووانه ی قژ وریشن که ده رده چن له پیش
ده رگای گویدا.

وبه هه مان شیوه شۆردنی دهموچاو هه موو موویه کی چری ئاشکرا
ده گریته وه له ریشدا ئەگه رچیش دریز بیت (ده ست ته ر ده کات
وده یه یئیت به سه ر ونیوی ریشی چر ودریزدا شه رت نییه ئاو بگاته بنی
پیستی ریش وه موو مووه کان، به لام ئەگه ر ریشی ته نک بوو ده بیت
ده ستی ته ر بکات وبیخاته نیو ریشیه وه وبه جوانی بيشوات).

ههنگاوی ٦: شوږدنی دهستهکان (بالهکان)؛ ئەمیش له سه‌رهوه‌ی -
لوتکه‌ی- په‌نجه‌کانه‌وه ده‌ستپېده‌کات هه‌تاوه‌کو ئانیشکه‌کان
(ئانیشکه‌کانیش ده‌بیت بشوږدرېن).

ئانیشکه‌کانیش به‌شیکن له ده‌سته‌کان (بالهکان) و‌فهرزه ده‌بیت
بشوږدرېن.

ههنگاوی ٧: مه‌سحکردنی هه‌موو سه‌ر (قژ) به ناو له‌پی هه‌ردوو
ده‌سته‌کان له‌گه‌ل گوڤیه‌کانیش؛ یه‌ک جار.

سه‌ر‌تا له پێشه‌وه‌ی سه‌ری (قژی) ده‌ستپېده‌کات پاشان ده‌ستی
به‌ره‌و پشتی سه‌ری ده‌بات و‌دیسانه‌وه ده‌یگه‌رینیته‌وه بو پێشه‌وه‌ی
سه‌ری.

هه‌ردوو په‌نج‌ه‌ی شایه‌تمان ده‌خاته نیو گوڤیه‌کان (په‌نج‌ه‌ی
شایه‌تمانی راست بو نیو گوڤی راست، و‌په‌نج‌ه‌ی شایه‌تمانی چه‌پ بو
نیو گوڤی چه‌پ).

و‌به په‌نج‌ه‌ گه‌وره‌کانی (قامکه‌ گه‌وره‌کانی) پشت‌ه‌وه‌ی گوڤی مه‌سح
ده‌کات به‌شیوه‌ی سوږدان به ده‌وری پشتی گوڤدا، و‌به‌م شیوه‌یه ناوه‌وه
و‌ده‌ره‌وه‌ی گوڤی مه‌سحکرد.

هه‌نگاوی ٨: شوږدنی پێیه‌کان؛ له سه‌ره‌تای په‌نج‌ه‌کانی پێ هه‌تاوه‌کو
قاپه‌ره‌قه‌کان (گوڤیزنگه‌کان یان قوله‌پێکان)، و‌شوږدنی قاپه‌ره‌قه‌کانیش
ده‌گریته‌وه.

قاپه‌ره‌کان (گوڤیزنگه‌کان یان قوله‌پێکان): بریتین له دوو ئیسکی
ده‌رکه‌وتوو و‌ئاشکرا له لاکانی پێ و‌له خواره‌وه‌ی ساقد.

ئەم شتانە (دەستنوێژ) بەتال و‌پوچەل دەکاتەوه:

١. ئەو شتانە‌ی له کۆم و‌ئەندامه‌کانه‌کانی زاوژیه‌وه ده‌رده‌چن و‌ه‌کو:

پاشه‌رو، و‌میز، و‌هه‌وا، و‌مه‌نی، و‌مه‌زی.

۲. نهمانی ئەقل و هوش به هوی خهوتن، یان بوورانوه، یان سهرخوش بوون، یان شیت بوون.

۳. ههموو ئەو شتانهی که دهبنه هوی خوشوردن (غوسل) وهکو: له شگرانی، وسووری مانگانه، وزه یستانی (نیفاس).
ئهگه مرؤف سه رئاوی کرد و پاشه رۆی لیه ده چوو ده بیت شوینه واری پاشه رۆکه لا بدات به ئاوی پاکه ره وه وئمه باشتینه، یان به جگه له ئاوی پاکه ره وه بهو شتانهی که به هوی وه پاشه رۆ لاده چیت وه کو به رد و کاغهز و قوماش و شتی تر، و ده بیت سی جار یان زیاتر شوینه واری پاشه رۆکه مه سح بکریت و پاک بکریته وه به شتی که له پاکه ره وه ریگه پیدراوانه.

مه سح کردن له سه ر خوف و گوره و بیه کان

له کاتی له پیکردنی گوره و بیه کان یان خوفه کان ده کریت مه سح له سه ر یان بکریت به بی ئه وهی پیویست بکات پییه کان بشوردین، به چه ند مه رجیک که ئەمانه ن:

۱. ده بیت له پاش پاک بوونه وه بیت له روودانی بچووک (الحدث الأصغر) یان روودانی گه وره (الحدث الأكبر) ؛ له پیکرین، که له پاش ده ستنوێژگرتن پییه کان شو دراون.

۲. ده بیت پاک بن و پیس نه بن.

۳. ده بیت مه سح له و ماوه یه ئەنجام بدریت که له شه ریعه تدا دیاریکراوه.

۴. و پیویسته گوره و بیه کان یان خوفه کان هه لال بن، و اتا دزراو یان زه وتکراو نه بن.

خوفه کان بریتین له: هه رشتی که له پی بکریت له پیستی ته نک و هاوشیوه کانی، وله وان هه ش پیلاوه کان که پییه کان داده پۆشن.

گۆرهوییه‌کان بریتین له و شتانه‌ی که مرۆف له پێیان ده‌کات له قوماش وهاوشیوه‌کانی.

حیکمهت ودانایی له رێگه‌پێدان به مه‌سحکردن له‌سه‌ر گۆره‌وییه‌کان (خوفه‌کان) له شه‌ریعه‌تدا:

بۆ ئاسانکاری ولاپردنی نا‌ره‌حه‌تیه له‌سه‌ر مسو‌لمانان، ئه‌وانه‌ی که به لایانه‌وه قورس ونا‌ره‌حه‌ته که گۆره‌وییه‌کان یان خوفه‌کان دابکه‌نن وپێیه‌کانیان بشۆن ؛ به تاییه‌تی له کاتی زستان و سه‌رمایه‌کی زۆردا، یان له سه‌فه‌ردا.

ماوه‌ی مه‌سح کردن:

که‌سی نیشه‌ته‌جی‌بوو: رۆژ و شه‌ویک (٢٤ کاتژمێر).

که‌سی موسافیر (رێبوار): سی رۆژ به شه‌وه‌کانیانه‌وه (٧٢ کاتژمێر).

ماوه‌ی ژماردنی مه‌سحکردن له یه‌که‌م کاتی مه‌سحکردن له سه‌ر گۆره‌وییه‌کان یان خوفه‌کان ده‌ژمێردرێت له پاش ئه‌وه‌ی که ده‌ستنوێژ شکا، بۆ نمونه: که‌سیک بۆ نوێژی به‌یانی ده‌ستنوێژی گرت وگۆره‌وییه‌کانی به ده‌ستنوێژه‌وه له پێکرد به‌لام نزیک بانگی نیوه‌رۆ ده‌ستنوێژی شکا؛ ئه‌وا بۆ بانگی نیوه‌رۆ ته‌نها مه‌سح ده‌کات، و به‌م شیوه‌یه ده‌توانی‌ت مه‌سح بکات هه‌تاوه‌کو پێش بانگی نیوه‌رۆی رۆژی داها‌توو ئه‌گه‌ر نیشه‌ته‌جی بیت و موسافیر نه‌بیت، به‌لام موسافیر ده‌توانی‌ت بۆ ماوه‌ی سی رۆژ (٧٢) کاتژمێر مه‌سح بکات.

سیفه‌ت وچۆنیه‌تی مه‌سحکردن له‌سه‌ر گۆره‌وییه‌کان و خوفه‌کان:
١. ده‌سته‌کان ته‌ر ده‌که‌ین.

٢. ده‌ست به ته‌رکراوی تێده‌په‌رێنین به‌سه‌ر رووی سه‌ره‌وه‌ی پێیه‌کان (له سه‌ره‌وه‌ی په‌نجه‌کانه‌وه هه‌تاوه‌کو سه‌ره‌تای لاق).

۳. به دهستی راست مهسح بهسهر پیی راستدا دهکهین، وبه دهستی
چهپ مهسح بهسهر پیی چهپدا دهکهین.

ئهو شتانهی (مهسح کردن) پوچهلّ وبهتالّ دهکهنهوه:

۱. ئهو شتانهی که دهبنه هوئی واجب بوونی خوښووردن (غوسلّ).

۲. تهواو بوونی ماوهی مهسحکردن.

خوښووردن (غوسلّ)

ئهگهر پیاو وهاوسهرهکهی جیماعیان کرد، یان مهنی دابهزی بههویی
شههوهتهوه له کاتی بهخهبر بوون یان خهودا، ئهوا دهبیّت خویمان
بشوون (غوسلّ بکهن)؛ بو ئهوهی بتوانن نویژهکانیان بکهن یان هر
کردهوهیهکی تر که دهبیّت دهستنوویژگرتن وخو پاککردنهوه له پیشیدا
بیّت، وبه ههمان شیوه ئهگهر ئافرهت پاکبووهوه له سووری مانگانه
وزهیستانی؛ ئهوا دهبیّت خوئی بشوات پیش ئهنجامدانی نویژهکان یان
هر کردهوهیهکی تر که دهبیّت دهستنوویژگرتن وخو پاککردنهوه له
پیشیدا بیّت.

وسیفهت وچوئیهتی خوښووردن (غوسلّ) بهم شیویه:

بریتیه لهوهی که مسولمان ئاو بهسهر ههموو لاشهیدا تیپهر بیّت
وئاو به ههموو لاشهی بگات به هر شیویهک بیّت، ولهوانه ئاو رادانه
نیو دم ودهرکردنی (المضمضة) وئاو رادانه نیو لووت ودهرکردنی
(الاستنشاق)، ئهگهر ئاو بهسهر ههموو لاشهیدا تیپهر بوو وههموو
لاشهی گرتهوه ئهوا روودانی گهوره (الحدث الأكبر) لهسهر ئهوه کهسه
نهما، وپاک بووهوه.

کهسیک لهشی گران بیّت نابیّت ئهم کردهوانه ئهنجامدات ههتاوهکو
خوئی دهشوات:

۱. نویژکردن.

۰۲. ته واف کردن به دهوری که عبه دا.

۰۳. مانه وه له مزگه وت، وده توانیت به ناو مزگه وتدا تپه ر بییت؛ به لام تپیدا نه مینیتته وه.

۰۴. ده ستدان له قورئان (موسحه ف).

۰۵. خویندنه وهی قورئان.

تهیه موم کردن

ئه گهر مسولمان ئاوی ده ستنه که وت بو ئه وهی ده ستنوئیز بگریت یان نهیتوانی به ئاو ده ستنوئیز بگریت به هوئی نه خوئی یان هر حاله تیکی تره وه، وترسا له وهی که کاتی نوئیز ده ر بچیت ونوئیزه که ی ئه نجام نه دات؛ ئه وا لیره دا تهیه موم ده کات به خوئل (خاک).

وه شیوه وسیفه تی ئه م تهیه موم کردنه بریتیه له: هه ردوو ده ستنه کان (ناو له په کان) ده دریت به سه ر زه ویدا به کجار پاشان ده موچاو وهه ردوو ده ستنه کان (هه تا وه کو مه چه ک) مه سح ده کریت، ومه رجه ده بییت خوئه که (خاکه که) پاک بییت.

ئه م شتانه (تهیه موم کردن) به تال وپوچه ل ده کاته وه:

۱- ئه و شتانه ی که ده بنه هوئی پوچه ل بوونه وهی ده ستنوئیز؛ به هه مان شیوه ده بنه هوئی پوچه ل بوونه وهی تهیه موم.

۲- ئه گهر ئاو هه بوو ودوزایه وه پیش ئه وهی ئه و په رسنه ئه نجامبدات که تهیه مومی بوئی کردوه.

چۆنیه تی ئه نجامدانی نوئیزکردن فی ر ده بم

خوای گه وره له شه و ورؤژیکدا پینج نوئیزی له سه ر مسولمان فه رز کردوه ئه وانیش بریتین له نوئیزه کانی: به یانی ونیوه رؤ وعه سر ومه غریب وعیشا.

خوم ناماده ده کهم بو نه جامدانی نویژکردن
نه گهر کاتی نویژکردن هات نهوا پیویسته مسولمان دهستنویژ بگریت
وخوی پاک بکاته وه له روودانی بچووک (الحدث الأصغر) وروودانی
گه وره (الحدث الأكبر):

روودانی گه وره (الحدث الأكبر): نهو شتانه دهگریته وه که واجبه پاش
روودانیان مسولمان خوی بشوات؛ وه کو له شگرانی و سووری مانگانه
وزه یستانی.

روودانی بچووک (الحدث الأصغر): نهو شتانه دهگریته وه که واجبه
پاش روودانیان مسولمان دهستنویژیکی نوی بگریته وه؛ وه کو سه رئاو
کردن، وخه وتن، وبا ده رچوون.

مسولمان ده بیته به جلیکی پاکه وه وله شوینیکی پاکدا نویژ بکات؛
وشه رمگهی (عه وره تی) داپیوشیت.

پیویسته مسولمان به پو شاکیکی گونجاو خوی برارینیتته وه له کاتی
نویژدا به شیوه یه که لاشهی داپیوشیت، ونابیت له کاتی نه جامدانی
نویژدا به هیچ شیوه یه که شوینیکی نیوان نه ژنو و ناوکی ده ربخات.

واجبه له سه ر ئافره ت که هه موو لاشهی داپیوشیت له کاتی
نه جامدانی نویژ جگه له دووشت نه بیته: ۱/ دهسته کانی (مه به ست
لیی هه تا مه چه ک). ۲/ ده موچاو (روو).

نابیت مسولمان له نویژدا قسه یه که بکات که په یوه ندی به نویژه که وه
نه بیته، وده بیته گوئی له ئیمام (پیشنویژ) بگریته وئاو نه داته وه به نه ملاو
وئه ولا و سه ره وه له کاتی نویژدا، وئه گهر نه یتوانی و ته تایبه ته کانی نیو نویژ
بلیته نهوا ده توانیته یادی خودا بکات هه تا وه کو نه جامدانی نویژه که ی
ته واو ده بیته، وپیویسته مسولمان سوور و به په له بیته له فیروونی
نه جامدانی نویژ و نهو زیکر وخویندنه وانهی له نیو نویژدا ده ووترین.

چۆنیه تی ئەنجامدانی نوێزکردن فیڕ دەبم

ههنگاوی ۱: نیهت دههینم له دلهوه بو ئه و نوێزه ی که دههوهیت ئەنجامی بدهم ئەگەر نوێژی فهرز یان سونهت، ونیهت هینان له دلهوهیه و نابیت به زمان بووتریت.

پاش ئهوهی دهستنوێژم گرت، روو له ئاراسته ی قیبله دهکهم، و به پیوه دهههستم و نوێژ دهکهم ئەگەر توانیم.

ههنگاوی ۲: دهستم ههتاوهکو ئاستی شانکانم بهرز دهکهمهوه به شیوهیهک که ناو له پهکانم به رهو ئاراسته ی قیبله بیت و دهلیم: (الله اکبر) نیهت چوونه ناو ئەنجامدانی نوێزه پاش ووتنی ئەم ته کبیره.

ههنگاوی ۳: نزای چوونه ناو نوێزکردن (نزای الإستفتاح) دهخوینم؛ لهو نزایانهی که له سونهتدا هاتوه، ولهوانهش ئەم نزایه: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ) واته: (خودایه، همد و سوپاس و پاک و بیگهردی بو تو، ناوت پیروژ و موبارهکه و مهزنی تو له ئهوپهری بلندی و بهرزیدایه، وهیچ په رستراویک شایسته ی په رستن نییه به ههق و راست جگه له تو). ههنگاوی ۴: په نا به خوای گه وره دهگرم له شهیتانی نه فرینلیکراو، و دهلیم: (أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) واته: (په نا به خودا دهگرم له شهیتانی نه فرینلیکراو). ههنگاوی ۵: -سوره تی الفاتحه- دهخوینم له هه موو پکاتهکانی نوێژدا، بهم شیوهیه: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان (۱) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * هه موو سوپاس و ستایشیک بو خودای پهروه ردگاری جیهانیان (۲) الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * به خشنده ی میهره بان (الرحمن) به و مانایه ی په حم و بهزه یی پهروه ردگار لهم جیهانه دا هه مووی گرتووه ته وه به بیباوه پانیشه وه، و (الرحیم) په حم و بهزه یی پهروه ردگار وهك زانیان دهلین: تایبه ته به برواداران له روژی

دواييدا (۳) مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * تهنهآ ئه وه خاوه ني رۆژي سزا وپاداشت
دانه وه يه (۴) اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * خودايه، تهنهآ تۆده په رستين -
تهنهآ تۆيت شايسته ي په رستنيت وجگه له تۆ هه موو په رستراويكي تر
پوچ وبه تاله-، وداواي هانا ويارمه تي وتهنهآ له تۆ ده كه ين (۵) اهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * رينمونيمان بكه بۆ رپگاي راست كه رپگاي راستي
ئايني پيرۆزي ئيسلامه (۶) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ * واته: رپگاي ئه وانهي كه چاكه ت له گه ل كر دوون -
له پيغه مبه ران وراستگويان وشه هيدان وچاكه كاران-، نه ك رپگاي
ئه وانهي توره يي وخه شمي تۆ له سه ريانه -وه ك جوله كه
وهاوكرده وه كانيان- ونه ك رپگاي گومرايان -وه ك گاوپه كان
وهاوكرده وه كانيان- (۷) .

پاش خويندني -سوره تي الفاتحة- هه رچه نديك توانيم وبۆم گونجا
ئايت وسوره ته كاني تري قورئاني پيرۆز ده خوينم؛ تهنهآ له ركاتي به كه م
ودوه مدا له هه موو نوپژيكد، وئه مه واجب نيه به لام پاداشتيكي
مهنهآ هه يه له سه ر خويندنه وه يان.

هه نگاوي ۶: ده ليم: (الله أكبر) وپاشان بۆ ركوع بردن ده چم هه تاوه كو
پشتم رپك ده بيت وده ستم له سه ر ئه ژنۆكانم داده نيم (ده ستي راست
له سه ر ئه ژنۆي راست، وده ستي چه پ له سه ر ئه ژنۆي چه پ)، وپاشان
بۆشايي ده خه مه نيو په نجه كانمه وه، وپاشان له كاتي ركوعدا ده ليم:
(سبحان ربي العظيم) واته: (پاك وبيگه ردي بۆ په روه ردگاري مه زنم).

هه نگاوي ۷: له پاش به رزبوونه وه له ركوع بردن ده ليم (الله أكبر)
وده سته كانم هه تاوه كو ئاستي شانه كانم به رز ده كه مه وه، ولاشه م به
رپكي ده وه ستي نم وده ليم (ربنا ولك الحمد) واته: (حه مد وسوپاس بۆ
تۆ ئه ي په روه ردگارمان).

ههنگاوی ۸: ده لئیم (الله أكبر) و له سهر دهستهکان وئه ژنۆکان وپییهکان و(لووت و نیو چهوان) سوجه ده بهم، وله سوجه دا ده لئیم: (سبحان ربي الأعلى) واته: (پاک و بیگهرده له هه موو که موکورتیه ک پهروه دگاری بهرز و بلند و مه زنم).

ههنگاوی ۹: ده لئیم: (الله أكبر) وله سوجه بردن بهرز ده بهمه وه هه تا پشتم راست ده بیته وه و داده نیشتم له سهر بنی پئی چه پم و پئی راستم ده وه ستینم (ده چه قینم) به سهر زه ویدا، و ده لئیم: (ربي أغفر لي) واته: (خودایه، لئیم خۆش به).

ههنگاوی ۱۰: ده لئیم (الله أكبر) و جارێکی تر سوجه ده بهم وه کو سوجه بردنی یه که مجار.

ههنگاوی ۱۱: له پاش بهرز بوونه وه له سوجه ده لئیم (الله أكبر) هه تا وه کو به پئوه ده وه ستم، وه هروه کو پکاتی یه که م؛ هه مان ئه و وتانه ده لئیمه وه وئه و کرده وانه ئه نجام ده دم له هه موو پکاتهکانی تری نوێژدا.

پاش ته و او بوونی پکاتی دووهم له نوێژی نیوه رۆ و عه سر و مه غریب و عیسا و پئیش هه ستانه وه بو پکاتی سییه م؛ داده نیشتم بو خویندنی ته حیاتی یه که م - ته شه هودی یه که م -، ئه مپیش بریتیه له: (التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ) واته: (هه موو ستایشیکی گه وره و به مه زن دانان ته نها بو خوای گه وره یه، وه هه موو نوێژکردنیک ته نها بو ئه و زاته یه، وه هه موو قسه و کرده وه یه کی باش و جوان و خیرکردنیک ته نها بو ئه و زاته به دلسۆزی ئه نجام ده دریت، سه لام و سلّاو له سه ر تو بیّت ئه ی پئغه مبه ر له گه ل په رحمه ت و به ره کات و پیرۆزی خوای گه وره، و سه لام و سلّاو له سه ر ئیمه وله سه ر به نده چاکه کانی خوای گه وره، شاهیدی

ددهم (دان ده نيم) به وهی که هيچ په رستراویک راست وهق نيه که شايستهی په رستن بيت جگه له الله، وموحه مه د -صلى الله عليه وسلم- پيغه مبه ر ونيردراوی خودايه). پاشان بو ئه نجامدانی ركاتی سييه م هه لده ستم. پاش ته واو بوونی کو تا ركات له هه موو نويز کيدا داده نيشم بو خویندنی ته شه هودی -ته حیاتی- کو تایی، ئه ميش بریتیه له: (التحيات لله والصلوات والطيبات، السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته، السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين، أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله، اللهم صل على محمد وعلى آل محمد، كما صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم، إنك حميد مجيد. اللهم بارك على محمد وعلى آل محمد، كما باركت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم، إنك حميد مجيد) واته: (هه موو ستايشيکی گه وره وبه مه زن دانان ته نها بو خواي گه وره يه، وهه موو نويز کردنيک ته نها بو ئه و زاته يه، وهه موو قسه وکرده وه يه کی باش وجوان وخير کردنيک ته نها بو ئه و زاته به دلسوزی ئه نجام ده دري ت، سه لام وسلّو له سه ر تو بيت ئه ی پيغه مبه ر له گه ل ره حمه ت وبه ره کات وپيروزی خواي گه وره، وسه لام وسلّو له سه ر ئيمه وله سه ر به نده چاکه کانی خواي گه وره، شاهیدی ددهم به -دان ده نيم- به [لا إله إلا الله ومحمد رسول الله] واته: [به وهی که هيچ په رستراویک شايستهی په رستن نيه به راست وهق جگه له الله، وموحه مه د -صلى الله عليه وسلم- پيغه مبه ر ونيردراوی خودايه]، خودايه وه سف وستايشی موحه مه د وبه ماله وشوینکه وتووانی بکه -صلى الله عليه وسلم- هه روه کو چو ن وه سف وستايشی ئيبراهيم وبه ماله وشوینکه وتووانيت کرد -عليه السلام-، وبه ره که ت وپيروزی برژينه سه ر موحه مه د وبه ماله وشوینکه وتووانی -

صلی الله علیه وسلم - ههروه کو چۆن به ره که تت پزانه سه ر ئیبراهیم و بنه ماله و شوینکه و تووانی - علیه السلام -).

ههنگاوی ۱۲: پاش ئه وه سه لام ده ده م به لای راستمه وه و ده لیم: (السلام علیکم ورحمة الله)، و سه لام ده ده م به لای چه پمه وه و ده لیم: (السلام علیکم ورحمة الله)، که نیه تم ده رچوونه له نوپژکردن، و پاش ئه م سه لامدانه وه یه کو تاییم به ئه نجامدانی نوپژ هیئا.

بِالْأَيْدِي نَافِرَتِي مَسْؤِلَمَانَ

خوای گه وه ده فه رمویت: ﴿يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌّ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبِيبِهِنَّ ذَلِكَ ادْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ واته: (ئهی پیغه مبه ر - صلی الله علیه وسلم - بلی به هاوسه رانت و به کچانت و به ئافره تانی برواداران با عابا و بالاپوشه کانیان بدن به سه ر خویندا (خوین و جوانیانی پیدایپوشن) ئه وه نزیکتره بناسرین (به داوین پاک) تا به هوپه وه ئازار نه درین و خودا لیبوورده و میهره بانه) [الأحزاب: ۵۹].

خوای گه وه واجبی کردووه له سه ر ئافره تی مسؤلمان که بالاپوشی شه ری بیوشیت و شه رمگهی (عه وره تی) داپوشیت و هه موو لاشه ی داپوشیت له و پیاوانه ی که نامه حره من به و جله شه ریعی که بللوه له ولاته که یدا، و نابیت بالاپوشیه که ی لابدات مه گه ر له پیش میردی یان مه حره مه کانی نه بیت؛ مه حره مه کانیش ئه وانه ن که حه رانه ئافره تی مسؤلمان هاوسه رگیریان له گه لدا بکات به شیوه یه کی هه تاهه تای، ئه وانیش بریتین له: (باوک به ره و سه ره وه*، و کور به ره و خواره وه**، ومام وخال وبرا وکوری برا وکوری خوشک، و میردی دایک، و باوکی میرد به ره و سه ره وه، و کوری میرد به ره و خواره وه، برای شیریی و میردی شیرپیده ر، ئه وه ی به هو ی ره چه له که وه*** ده بیته مه حره م به هه مان

شیوه به هۆی شیرپیدانه وه ده بیته مه حرهم). * [به ره وه سه ره وه:
 مه به ست باوکی باوک و باپیری باوک و به و شیوه یه]، ** [به ره وه خواره وه:
 مه به ست کوری کور، و به و شیوه یه]، *** [به هۆی ره چه له که وه:
 مه به ست ئه وه یه که سیک بیته مه حرهم به هۆی بوون له دایک
 و باوکی که وه، یان ته نها له لایه نی دایکه وه یان ته نها له لایه نی باوکه وه].
 و ده بیته ئافره تی مسولمان ره چاوی هه ندیک ریسا بکات له پۆشاکیدا،
 که بریتین له:

یه که م: پپو یسته پۆشاکه که هه موو لاشه ی دابپۆشیت.
 دووهم: نابیت ئه و پۆشاکه بو ئه وه له بهر بکریت بو ئه وه ی ئافره ت
 خۆی پی پرا زینیته وه.

سییه م: نابیت ته نک بیت به شیوه یه ک که لاشه و پپستی ده ربخات.
 چواره م: پپو یسته فراوان بیت و ته سک نه بیت که وه سفی لاشه ی
 بکات.

پینجه م: نابیت بو ندار بیت (نابیت بو ده ره وه ی مال بو ن له خۆی
 بدات).

شه شه م: نابیت له پۆشاکه ی پیاوان بچیت.
 چه وته م: نابیت له پۆشاکه ی ئافره ته کافره کان بچیت له و پۆشاکانه ی
 که بو په رسته کانیان یان بو جه ژنه کانیان له به ری ده که ن.

له سیفه ته کانی ئیماندار

خوای گه وه ره ده فه رمو یته: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا
 تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ واته: ﴿بببگومان ئه وانه بروادارن
 که کاتی که باسی خودا کرا و ناوی هینرا دلایان ده ترسیته و ترسی لی
 ده نیشیت، و کاتی که کیش ئایه ته کانی خودا بخویندریته وه به سه ریاندا بروایان

(پیی) زیاد ده بیټ وهر تنها پشت به پروهردگاری خوین ده بهستن ﴿[الأنفال: ۲].﴾

- له وته وقسه کانیدا راستگوویه ودرؤ ناکات.
- په یمان ده باته سر و جیبه جیی ده کات.
- له کاتی ناکوکی و دوو بهر ه کیدا ستم ناکات وله هق وراستی لانات و جنیو نادات.

- خیانهت له سپارده وئمانهت ناکات ئه گهر پیی بسپیردریټ.
- ئه وهی بو خووی پیی خوشه؛ بو برای مسولمانیشی پیی خوشه.
- به خشنده یه.
- چاکه کاره به رامبه ر خه لکی.
- په یوه ندی خزمایه تی ده گه یه نیټ.
- رازیه سه بارهت به قهزا وقه دهری خوی گوره و سوپاسی خودا ده کات
له کاتی خووشی وئاسووده ییدا، وئارام و سه بر ده گریټ له کاتی ناره حه تی و ناخووشیدا.

- سیفه تی شهرم کردنی تی دایه.
- به ره حم و به زه ییه به رامبه ر بوونه و هره کان.
- دلای پاکه و سه لامهت و دووره له رق و کینه، وئندامه کانی دوورن له ده ستریزئی کردنه سر خه لکی به ناهه ق.
- له خه لکی خووش ده بیټ.
- ریا (سوو) ناخوات و مامه له ی پیوه ناکات.
- زینا (داوین پیسی) ناکات.
- ئاره ق (سه رخووشکه ره وه کان) ناخواته وه.
- چاکه کاره به رامبه ر دراوسپیکانی.
- ستم و خیانهت ناکات.
- دزی و فیل ناکات.

چاکه کاره به رامبه ر دایک و باوکی، ئه گه رچیش مسولمان نه بن، وله شتیک که سه ریچی کردنی فه رمانه کانی خودا نه بیټ؛ گوپراه لیان ده بیټ.

- منداله‌کانی په‌روه‌ده ده‌کات له‌سه‌ر چاکه‌کاری، وفه‌رمانیان پیده‌کات به‌ئە‌نجامدانی واجبه‌ شه‌رعیه‌کان، ونه‌هییان لیده‌کات له‌ گونا‌هه‌کان وتاوانه‌کان وره‌وشته‌ ناشیرینه‌کان.

- نابیت مسو‌لمان خو‌ی بچو‌ینیت به‌ کافره‌کان له‌: تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی ئاینه‌کانیان یان مامه‌له‌ وه‌ه‌لسوکه‌وت وجلیک که‌ تاییه‌ته‌ به‌ ئە‌وان.

ئاسووده‌یی ودلخو‌شی من له‌ ئاینی ئیسلامدایه‌

خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ واته‌: ﴿هه‌رکس له‌ نیر یان له‌ می‌ کرده‌وی چاک‌ی ئە‌نجامداییت یان ئە‌نجامی بدات وپرواداریش بوو بیټ؛ ئە‌وا سو‌یند به‌ خودا به‌ ژیانیک‌ی خو‌ش ده‌یان ژینین وسو‌یند بیټ پاداشتیان بده‌ینه‌وه‌ به‌ چاکتر له‌وه‌ی که‌ ئە‌وان ئە‌نجامیان ده‌دا﴾. [النحل: ۹۷]. په‌یوه‌ندی راسته‌وخو‌ی مرو‌ف له‌گه‌ل په‌روه‌ردگار به‌ بی‌ بوونی هه‌یچ ناوه‌ندیک له‌ زیندوو‌ه‌کان ومردوو‌ه‌کان وبته‌کان؛ گه‌وره‌ترین هۆکاره‌ بو‌ ئاسووده‌ بوون وسینگ فراوانی ودلخو‌شی مرو‌ف، وخوای گه‌وره‌ له‌ قورئانی پیرو‌زدا باسی ئە‌وه‌ ده‌کات که‌ ئە‌و زاته‌ مه‌زنه‌ هه‌میشه‌ نزیکه‌ له‌ به‌نده‌کانی ونزاکانیان ده‌بیستیت و وه‌لامیان ده‌داته‌وه‌، هه‌روه‌کو ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ واته‌: ﴿هه‌رکاتیک‌ به‌نده‌کانی من پرسیاریان لی‌ کردیت ده‌باره‌ی من ئە‌وا بیگومان من لی‌بانه‌وه‌ نزیکم ونزای نزاکاران گیرا ده‌که‌م هه‌رکاتیک‌ هاوار ونزام لی‌بکه‌ن ؛ ده‌ی با ئە‌وانیش به‌ ده‌نگ منه‌وه‌ بین وپروام پبیه‌ینن بو‌ ئە‌وه‌ی رپگای راست بدوزنه‌وه‌﴾ [البقرة: ۱۸۶]، وخوای گه‌وره‌ -سبحانه‌ وتعالی- فه‌رمانی پیمان کردوو‌ه‌ به‌ پارانه‌وه‌ وداواکردن لی‌ی، وئهمه‌ی به‌ مه‌زنترین په‌رسته‌نه‌کان داناوه‌ که‌ به‌هۆیه‌وه‌ مسو‌لمان له‌ په‌روه‌ردگاری نزیک ده‌بیته‌وه‌، خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِيْ اَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ واته‌: ﴿وپه‌روه‌ردگارتان فه‌رموو‌یه‌تی: لی‌م بپارینه‌وه‌ وه‌لامتان ده‌ده‌مه‌وه‌﴾ [غافر: ۶۰]، مسو‌لمانی چاک به‌رده‌وام پیو‌یستی به‌

پەروەردگارى ھەيە، و دەبىت بەردەوام دەستى رابخات و نزا و دوعا بکات، و پىويستە ھەولبەدات لە خودا نزىک ببىتەو ھە بە پەرسىتە چاکەکان.

خوای گەورە ئىمەى ھىنايە بوونەو ھە لەم گەردوونەدا بو حىکمەت و مەبەستىكى مەزن و ئىمەى دروست نەکردو ھە بو گالتە و گەپ؛ و مەبەستەكەش برىتتە لە پەرسىتى خودا بە بى برىاردانى ھىچ شەرىک و ھاوبەشىك لە پەرسىتىدا، و شەرىعەت و ئاينىكى بو مان برىارداو ھە گشتىگرە و ھەموو كاروبارەكانى تايبەت و گشتى ژيانمان رىكدەخات، و بەم شەرىعەتە دادپەروەرە گرنگىترىن شتەكانى ژيانمانى پاراستوو ھە ئەوانىش برىتىن لە ئاين و نەفس و ناوبانگ (شەرف) و ئەقل و سامان، و ئەو ھى ژيانى بە پى شەرىعەتى ئىسلام بىت كە فەرمانەكان جىبەجى بکات و خو ھى لە نەھى لىكراو ھەكان بە دوور بگرىت و ئەنجاميان نەدات ؛ ئەوا ئەم گرنگىانەى ژيانى پاراستوو و بى گومان بە ئاسوودەيى دەژىت.

و پەيوەندى مسولمان بە پەروەردگارى ھەو ھۆكارە بو ھىمنى و دلنىايى و ئارامى نەفس و دەروون، و ھەستکردن بە سەكىنەت و ھىورى و ئاسايش و ئاسوودەيى، و ھەستکردنە بەو ھى كە خودا بەندەى ئىماندار دەپارىزىت و سەرى دەخات، خوای گەورە دەفەر مويت: ﴿اللَّهُ وَكَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ واتە: ﴿خودا دۆست و پشتىوانى ئەوانەيە كە بروادارن دەريان دەھىنىت لە تارىكستانى كوفر و بىباو ھى بو نور و پرووناكى باو ھى (ئىمان) و رىنمونى﴾ [البقرە: ۲۵۷].

ئەم پەيوەندىيە مەزنە حالەتتىكى و بىژدانىيە لە نەفسى مرؤفدا كە ھۆكارى ھىنانى ئاسوودەيى و دلپىننىن بو دەروونى ئىماندار بەھو ھى پەرسىتى خوداى مېھرەبانەو ھە و تامەزرؤ بوون بە گەيشتن بو لای پەروەردگار، و دلەكان بەرەو ئاسمانى بەختەو ھى دەفەرن بەھو ھى ئەو دلخۆشى و چىژە ئىمانىيە كە ھەستى پىدەكەن.

چىژ و تامى ئىمان ھەرگىز خۆشىەكەى و ھەسەف ناكرىت و تەنھا ئەو كەسانە چىژى لى دەبىنن كە و اجبەكان و پەرسىتنەكان ئەنجامدەدن و خو ھىان دوور دەخەنەو ھە لە خراپە و تاوانەكان، بو ھى پىغەمبەر مو ھەمدە -

صلى الله عليه وسلم - ده فەرموئیت: (ذاق طعم الإيمان من رضي بالله رباً وبالإسلام ديناً وبمحمد رسولاً) واتە: (تامی ئیمان - باوەر - دەچیژیت ئەو کەسەى کە رازی بەوہى کە - اللہ - پەرورەدگارى بێت، وئیسلام ئاینى (ئیسلام بەرنامەى ژيانى) بێت، وموحەمەد پېغەمبەرى بێت - کە گوپراپەلى بکات لە فەرمان ونەهى لیکراوہکاندا).

بەلى ئەگەر مرووف هەست بکات بەردەوام لە بەرامبەر پەرورەدگارى راوہستاوہ، وناو وسيفاتەکانى خودا بناسیت ولييان تيبگات، ئەوا خودا دەپەرستیت وەکو ئەوہ وایە ببینیت، ولە پەرستتەکانیدا دلسوز دەبیت بو خواى گەورە، وتەنہا مەبەستى رەزامەندى خودایە لە هەموو کردەوہیە کدا؛ ئەگەر وا بێت ئەوا ژيانى ئاسوودەى لەم دونیایەدا ولە روژى دوايشدا خیر وخوشى بو دەبیت.

تەنانەت موسیبت وناخوشیەکانى ژيانى دونیا کاتیک روودەدەن ئەوا ناگر وتین وگەرمیەکەى دەکوژیتەوہ بە سارد وفینکى دلنیاى وىەقین، وپيوستە حەمد وسوپاسى خودا بکريت لەسەر هەموو قەدەرەکانى خیر وشەریان، وپيوستە مسولمان لە ئەوپەرى رەزامەندیدا بێت سەبارەت بە ئەو شتانەى لە قەدەردا نووسراون وبەسەریدا روودەدەن.

ئەو شتەى کە پيوستە مسولمان زور سوور وپیداگیر بێت لەسەر ئەنجامدانى بو ئەوہى دلخوشى وئارامى ودلنیاى زیاد بێت بریتىە لە زور یاد کردنى پەرورەدگار -سبحانہ وتعالى- وخویندنى قورئانى پیرۆز، خواى گەورە دەفەرموئیت: ﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ واتە: ﴿ئەوانەى کە بروایان هیناوہ ودلیان ئارام دەبیت بە یادى خودا ئاگادارین تەنہا هەر بە یادى خودا دلەکان ئارام دەگرن﴾ [الرعد: ۲۸].

هەتا مسولمان زیاتر زیکر وىادى خودا بکات وزیاتر قورئان بخوینیت ئەوا پەيوەندى لەگەل خودا بەهیزتر دەبیت، ونەفس ودەروونى پاکدەبیتەوہ وئیمانى بەهیزتر دەبیت. هەر وەها پيوستە لەسەر مسولمان کە فىرى ئاینەکەى ببیت لە سەرچاوہ دروست وسەحیحەکانەوہ بو ئەوہى بە چاو رووشنیەوہ خواى گەورە بپەرستیت، پېغەمبەر -صلى الله عليه وسلم-

ده فەرمووت: (طلب العلم فريضة على كل مسلم) واتە: (گەرێان بە دوای
 وفیروونی زانستی شەری فەرزە لە سەر هەموو مسوڵماننیک)، و دەبێت
 مسوڵمان ملکه چ بێت بۆ فەرمانەکانی ئەو پەروەردگاری خۆلقاندوو بیەتی،
 جا ئەگەر حیکمەت و داناییەکی بزانیت یان نەیزانیت، خۆی گەورە لە
 قورئانی پیرۆزدا دەفەرمووت: ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ
 يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا﴾ واتە: ﴿بۆ
 هیچ پیاو و ئافرەتێکی باوەردار نییە کاتێک خوا و پیغەمبەرەکی بریاری
 هەرکارێکیان دا (بۆیان نییە) کە سەرپشک بن لە کارەکیاندا و هەرکەس
 سەرپێچی فەرمانەکانی خۆدا و پیغەمبەرەکی بکات ئەو بە راستی گومرا
 بوو بە گومرا بوونێکی ئاشکرا﴾ [الأحزاب : ۳۶].

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین.

پېرست

(كليك له سهر سه ره بابه ته كه بكه بوئه وهی چيته سهر بابه ته
له پهره كه ی خویدا)

- پېشه کی ۴
- پهروه ردگارم (الله) یه ۶
- پېغه مبهری من موحه مه ده ﷺ ۸
- قورئانی پیروژ وتهی پهروه ردگارمه ۱۰
- فیری پایه کانی ئیسلام ده بم ۱۰
- پایه کانی ئیمان (باوهر) فیر ده بم ۱۵
- فیری ده ستنو یژگرتن ده بم ۲۲
- مه سح کردن له سهر خوف و گوره و بیه کان ۲۶
- خوشوردن (غوسل) ۲۸
- تهیه موم کردن ۲۹
- چونیه تی نه جامدانی نویژ کردن فیر ده بم ۲۹
- بالاپوشی ئافره تی مسولمان ۳۵
- له سیفه ته کانی ئیماندار ۳۶
- ئاسووده یی و دلخوشی من له ئاینی ئیسلامدایه ۳۸

تعرف على الإسلام

بأكثر من 100 لغة

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

موسوعة ترجمات
الأحاديث النبوية
وشروحها

IslamHouse.com

مرجعية شاملة للتعريف
بالإسلام بلغات العالم

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

موسوعة تراجم معاني
وتفاسير القرآن الكريم

مألا يسع أطفال المسلمين جهله
kids.islamenc.com

منصة ما لا يسع أطفال
المسلمين جهله

موسوعة المحتوى الإسلامي
IslamEnc.com

منتقى المحتوى
الإسلامي المترجم

بيان الإسلام
byenah.com

بوابة مبسطة للتعريف
بالإسلام وتعلم أحكامه

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

جمعية الدعوة
وتوعية الجاليات بالربوة

978-603-8417-88-1

Ku182